

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **Ing. R. R.**, bytem T. 25, K. – T., zast. Mgr. Dominikou Kovaříkovou, advokátkou se sídlem v Olomouci, Riegrova 337/14, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2010, č.j. KUOK 53848/2010, ve věci příspěvku na živobytí,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2010, č.j. KUOK 53848/2010, **s e r u š í** a věc **s e** žalovanému **v r a c í** k dalšímu řízení.

II. Žalobci se náhrada nákladů **nepřiznává**.

III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovené advokátce Mgr. Dominice Kovaříkové **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **1.600 Kč**, která jí bude vyplacena k jejím rukám do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Ostravě.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2010, č.j. KUOK 53848/2010, sp.zn. KÚOK/47010/2010/OSV-SP/7204, kterým mu bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 22. 3. 2010, č.j. 31723/2010/OLO, jímž nebyl žalobci přiznán příspěvek na živobytí.

V žalobě žalobce namítl porušení § 2 odst. 1 a 2, § 3, § 4 odst. 2, § 6 odst. 2, § 36 odst. 3, § 37 odst. 1 a 3, § 50 odst. 1 až 3, § 51 odst. 1 a 2, § 52, § 53 odst. 6 a § 71 odst. 1 a 3 správního řádu. V doplnění žaloby zástupkyně žalobce uvedla, že žádost žalobce o dávku byla zamítnuta proto, že neosvědčil rozhodné skutečnosti na výzvu, která mu byla doručena fikcí. O rozhodnutí o zamítnutí dávky se žalobce dozvěděl až při návštěvě správního orgánu I. stupně a návrh žalobce na obnovu řízení posoudil správní orgán jako odvolání. Žalobce namítá, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně mělo být žalovaným zrušeno pro nepřezkoumatelnost a nezákonnost, zejména proto, že žalobci nebyly řádně doručeny rozhodnutí v otázce podkladů a důkazů shromážděných podle § 50 odst. 2 a § 51 odst. 1 a 2 správního řádu. Proti argumentu správního orgánu, že žalobce nesplnil povinnosti podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, žalobce namítá, že tyto podklady byly již správnímu orgánu známy z předchozí činnosti nebo z jiných správních řízení. To je v rozporu se zásadou veřejné služby. Navíc rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebylo dostatečně odůvodněno, správní spis nebyl řádně veden.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že žalobci poskytl potřebné přiměřené poučení a s poukazy na judikaturu Ústavního soudu sp.z.n. III. ÚS 188/2004, Nejvyššího správního soudu 9 Azs 64/2008-67 a komentář Správního řádu od JUDr. Vedrala uvedl, že toto poučování není neomezené. Nepřiznání dávky automaticky neznamená, že žalobce nebyl dostatečně poučen. Žalovaný trvá na tom, že žalobce nedoložil dostatečné podklady pro přiznání dávky, ačkoli byl vyzván. Žalobce další dokládání považoval za nadbytečné a nevhodné. Žalobce byl k doložení potřebných podkladů vyzván, byl upozorněn na následky jejich nedoložení a nebylo možné je získat z úřední evidence. Žalovaný poukázal na aplikační přednost zákona o hmotné nouzi před správním řádem v otázce nařízení ústního jednání. Zákon o hmotné nouzi nestanoví povinnost nařídit jednání stejně jako správní řád. A podle správního řádu (§ 49 odst. 1) správní orgán nařídí ústní jednání, nařizuje-li to zákon anebo je to nezbytné ke splnění účelu řízení. V souzené věci jde navíc o doložení dokladů. Žalovaný dále poukázal na povinnost účastníků řízení poskytovat správnímu orgánu potřebnou součinnost. K nesprávnému doručení odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Když zjistil správní orgán, že žádosti žalobce nelze vyhovět, v souladu s § 51 odst. 3 správního řádu neprováděl další dokazování.

V replice zástupkyně žalobce uvedla, že již žalobu nebude dále doplňovat.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci, přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s.ř.s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), tedy ke dni 26. 5. 2010.

Ze správního spisu krajský soud zjistil, že dne 23. 2. 2010 požádal žalobce o příspěvek na živobytí a jako adresu trvalého bydliště uvedl J. 15/72, O., jako adresu užívaného bytu T. 25, K. – T., a jako adresu pro vyzvedávání dávky P. 25, H.. Dne 25. 2. 2010 vyzval správní orgán I. stupně žalobce k doplnění a doložení údajů v tomto rozhodnutí uvedených. Zásilka s touto výzvou (na adresu P. 25, H.) se vrátila

s poznámkou, že nebyla vyzvednuta v úložní době. Dne 22. 3. 2010 rozhodl správní orgán I. stupně, že žalobci příspěvek na živobytí nepřiznává. I zásilka s tímto rozhodnutím se vrátila odesílateli z adresy P. 3, H., nevyzvednutá v úložní době. Podle protokolu ze dne 20. 4. 2010 se žalobce dostavil ke správnímu orgánu I. stupně a dotazoval se na vyřízení jeho žádostí, nahlédl do spisu, namítl, že mu výzvy a rozhodnutí nebyly doručeny v souladu se správním řádem, není odůvodněno, podle jakého zákona bylo rozhodováno, spis je nekompletní, nějaké obálky byly mimo spis, byly předloženy až po výzvě. Žalobce požádal o obnovu řízení, namítl, že podle předloženého spisu nebylo prováděno dokazování a nebyl vyrozuměn o provedení dokazování, což je v rozporu se zákonem.

V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že lhůta k doplnění žádosti uplynula i přesto, že se s ní žalobce neseznámil, a to v souladu s § 20 správního řádu. Zásilky byly zaslány na adresu pro doručování. Na této adrese si žalobce přebíral poštu v předchozích správních řízeních a dále tuto adresu uvedl žalobce jako adresu pro zasílání dávek. Žalovanému rovněž bylo známo, že žalobce tuto adresu používá ve styku s jinými odbory žalovaného. Dále tuto adresu uvádí jako adresu pro doručování žalobce ve svém doplnění odvolání ze dne 30. 4. 2010. Žalovaný poukázal na to, že žalobce nepožádal o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 správního řádu. K námitce o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí napadeného odvoláním žalovaný uvedl, že je v něm uveden předpis, podle kterého správní orgán I. stupně rozhodoval, obsahuje předepsané náležitosti a odůvodnění je v souladu s § 68 správního řádu. K námitce o nekompletnosti spisu, resp. nezařazení obálek s nedoručenými písemnostmi do spisu, žalovaný uvedl, že tyto obálky byly žalobci při nahlédnutí do spisu předloženy a do spisu doplněny a že proto nedošlo k nezákonnosti a dotčení práv žalobce. Podle žalovaného se žalobce nemůže dovolávat nedoložení důkazů, když je sám k žádosti ani na následnou výzvu nedoložil. Žalobce neposkytl potřebnou součinnost. Podle § 74 zákona o pomoci v hmotné nouzi správní orgán nemá povinnost seznamovat účastníky řízení s podklady rozhodnutí. Správní orgán I. stupně vycházel při rozhodování z podkladů, které předložil žalobce nebo k jejichž sdělení dal písemný souhlas. Výzvu k doplnění žádosti, doručenou fikcí, nelze považovat za podklad rozhodnutí.

Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud se nejdříve zabýval žalobcovou námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí (správního orgánu I. stupně). Soud konstatuje, že ve správním soudnictví je tradičně pojmáno rozhodnutí správního orgánu I. a II. stupně jako jeden celek. Proto se soud zabýval tím, zda je přezkoumatelné napadené rozhodnutí, tvořící celek s rozhodnutím správního orgánu I. stupně (podle opačného názoru by postrádaly své opodstatnění opravné prostředky – zejména odvolání). Soud - na základě odůvodnění obou citovaných rozhodnutí - dospěl k závěru o jejich přezkoumatelnosti. Správní orgány srozumitelně popsaly, jak ke svému rozhodnutí došly a toto řádně odůvodnily.

Další nosnou žalobní námitkou brojil žalobce proti tomu, že mu nebyly řádně doručeny výzva k doplnění žádosti a rozhodnutí ve věci správním orgánem I. stupně.

Podle § 19 odst. 3 správního řádu nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.

Podle § 20 odst. 1 správního řádu, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, fyzické osobě se písemnost doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 3), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoliv bude zastižena. Provádí-li doručení sám správní orgán, mohou osoby doručení provádějící doručit i mimo územní obvod tohoto správního orgánu.

Z citovaných ustanovení plyne, že přednostně se doručuje fyzické osobě na adresu pro doručování. Žalobce si v souzené věci uvedl do žádosti o dávku adresu trvalého bydliště, adresu užívaného bytu a adresu pro zasílání dávky – celkem tři různé adresy. Výslovně adresu pro doručování v žádosti ani jiné další písemnosti neuvedl. To následně potvrzuje i fakt, že žalobce na adrese, kam správní orgán I. stupně doručoval výzvu k doplnění žádosti i rozhodnutí o nepřiznání požadované dávky, tyto písemnosti nepřevzal. Již v tuto chvíli vznikla v kontextu žalobcem uváděných adres pochybnost, zda uvedení adresy pro zasílání dávek je současně uvedením adresy pro doručování ve smyslu § 20 odst. 1 věty první správního řádu. Argument správního orgánu, že na adrese, označené pro zasílání dávky, žalobce dříve zásilky přebíral, neshledává soud za dané situace jako pádný. Vždy může dojít ke změně situace a na tu musí správní orgán reagovat.

Podle § 19 odst. 4 správního řádu do vlastních rukou adresáta se doručují písemnosti podle § 59, § 72 odst. 1, písemnosti, o nichž tak stanoví zvláštní zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to oprávněná úřední osoba.

Podle § 72 odst. 1 věta první správního řádu rozhodnutí se účastníkům oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením.

Potřebnost řádného doručení dvou výše citovaných rozhodnutí podtrhuje i význam jejich doručení, pokud mají být doručovány do vlastních rukou. Účelem řízení je vyřízení žádosti, smyslem řízení je vést komunikaci s účastníkem (obecně je však nutno dodat, že k tomu je ovšem zapotřebí, aby jak správní orgán, tak účastník měli vůli spolu komunikovat – o což ovšem v souzené věci žalobce zjevně zájem měl, neboť se jednalo o řízení nikoli povinnostní, ale o jeho žádosti o dávku). Rozhodnutí ve věci ve správním řízení má charakter ukončení řízení a ukončení komunikace mezi správním orgánem a účastníkem. Nadto lze poukázat na obecnou zásadu „*v pochybnostech ve prospěch účastníka*“.

Podle § 37 odst. 1 správního řádu podání je úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Podle § 37 odst. 3 správního řádu nemá-li podání

předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

Sdělení adresy pro doručování je úkonem účastníka řízení směřujícím vůči správnímu orgánu, je tedy podáním. Pokud toto podání trpí vadami, například z něj není zcela jasné, zda jde o sdělení doručovací adresy, což je souzený případ, je správní orgán povinen tuto vadu odstranit a vyjasnit si, zda účastník skutečně zamýšlel adresu pro zasílání dávek uvést i jako adresu pro doručování. Další možností správního orgánu bylo v případě vrácení nevyzvednutých zásilek tyto doručit na jinou adresu (zejména se k tomu logicky nabízí adresa užívaného bytu).

Protože soud nevyhodnotil na rozdíl od správních orgánů I. a II. stupně uvedení adresy, kam mají být zasílány dávky, jako uvedení adresy pro doručování, což potvrzují následné argumenty žalobce a současně s tím i fakt, že zásilky nebyly na této adrese převzaty, a správní orgán na jinou adresu nebo jiným způsobem žalobci již výzvu k doplnění žádosti a posléze ani rozhodnutí o nepřiznání příspěvku na živobytí nedoručoval, je podle soudu doručování stíženou vadou, která měla za následek vydání nezákonného rozhodnutí.

V této procesní situaci se soud nemohl zabývat ostatními námitkami žalobce a napadené rozhodnutí zrušil a vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný je podle § 78 odst. 5 s.ř.s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, v dalším řízení vázán.

Žalobci nebyla náhrada nákladů přiznána, protože žádné neuplatnil a soud ze spisu žádné nezjistil a žalovaný v tomto řízení nebyl úspěšný (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

Ustanovené zástupkyni žalobce přiznal soud na nákladech právního zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, odměnu za zastupování, spočívající v odměně za dva úkony právní služby podle § 9 odst. 2 (u dávky v hmotné nouzi se jedná o nárok fyzické osoby v oblasti sociálního zabezpečení) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v částce 2 x 500 Kč a dvakrát režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč, tj. celkem 1.600 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci, k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Olomouci dne 27. 6. 2011

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně